

ALLAH'IN ELÇİSİ
HZ. MUHAMMED^(SAV)'İN
HAYATI

•
Salih Suruç

İKİ CİLT
BİR ARADA

ALLAH'IN ELÇİSİ
HZ. MUHAMMED'İN(SAV) HAYATI

I-II (Tek Cilt)
Salih Suruç

İslamiyet

TİMAŞ YAYINLARI | 2258
Din Kitaplığı-Siyer ve Asrı Saadet Dizisi | 6

EDİTÖR
Yasemin Muş
Esmâ Sayın Ekerim

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

1. BASKI
Eylül 2006, İstanbul

20. BASKI
Mart 2021, İstanbul

ISBN

ISBN 978-605-114-184-8

9 786051 141848

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT
Matsis Matbaacılık
Tevfikbey Mahallesi Dr. Ali Demir Caddesi No: 51
Sefaköy / İstanbul
Telefon: (0212) 624 21 11
Matbaa Sertifika No: 40421

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Peygamber Efendimizin Beden Yapısı

Başta Hz. Ali olmak üzere, Hz. Aişe ve daha birçok sahabeye göre Efendimizin^(sav) fiziki yapısı:

“Saçı fazla uzun olmazdı ve tam kıvırcık denilmeyecek derecede dalgalıydı. Saçları, siyah renkli ve misk gibi güzel kokulu idi.

Her iki anlamda da alnı açıktı. Genişçe ve buğday renkli idi. Ancak ortasında daima bir Nur parlardı.

Yüzü değirmi idi. Ona dikkatle bakılamazdı. Parlak bir çehresi vardı. Ayın on dördü gibi parlardı. Dolgun veya şişman olmadığı gibi, kuru ve zayıf bir yüz de değildi. Yanakları ne etli, ne de çöküktü. Yüzünün aklığı içinde yanaklarının kırmızısı fazlaydı.

Terlediğı zaman üzerine çiğ taneleri konmuş gülü andırırdı.

Öfkesi ve sevinci yüzünden anlaşılabilirdi.

İnce, uzun ve hilal kaşlıydı. Kaşlarının ucunda kıvrım vardı. İki kaşı arasında tüy yoktu ve bembeyaz görünürdü. Kirpikleri siyah ve uzundu.

Gözünde ezelden bir sürme vardı. Beyazı katı beyaz, karası kap-kara idi. Gözleri geceleyin de gündüz gibi görürdü. Baktığı zaman, karşısındaki kişi bakışına dayanamaz ve gözlerine dikkatle bakamazdı.

Ağız ne çok büyük, ne de çok küçüktü. Dişleri aralıklı olup üst üste değildi. İnci gibi bembeyazdı. Konuşurken, ön dişleri arasından bir nur çıkar gibi görünürdü.

Gülüşü tebensümden ibaretti. Ömrü boyunca hiç kakhaha ile gülmedi.

Çenesi yuvarlaktı. Sakalı sık ve siyahtı. Ömrü boyunca sakalından yalnızca on yedi kılı ağarmıştı..

Beden olarak ince yapıydı. Giyecek olarak en çok beyaz giyerdi. Sonra yeşil rengi tercih ederdi. Elbiseleri asla gösterişli olmazdı. Ömrü boyunca aynı anda iki elbiseye birden sahip olmadı.

Orta boylu sayılırdı. Kendisinden uzun birinin yanında el ayası kadar uzun görünürdü. O kişi yanından ayrılınca yine orta boylu gösterirdi. Boyu, selvi gibi doğruydu. El ve ayak parmakları da kalem gibi düzgündü.

Bir yere yöneldiği zaman bedeniyle birlikte döner, asla başını çevirerek bakmazdı.

Peygamberlik Mührü, iki kürek kemiği arasında ve sağ omzuna yakın bir yerde bulunuyordu. Bu Mühür, siyaha çalan sarı renkte olup çeyrek altın büyüklüğünde bir 'ben' idi.

Yürürken hızlı yürürdü. O kadar ki ayakları altında yeryüzü dürülyormuş gibi olurdu. Yürürken Ona yetişebilmek zordu. Hayasından yokuş iner gibi başı önüne eğik olarak yürür ve etrafına bakınmazdı.

Teni gül gibi kokardı. Ve yaşı ilerledikçe adeta tazelenirdi. Konuştuğu kişiye güzel kokusu siner ve birkaç gün çıkmazdı. Bir çocuğun başını okşasa, birkaç gün çocuğun kokusundan ona Peygamberimizin dokunduğu bilinirdi.

Sözlerinde ruha huzur veren bir anlatımı vardı. Asla dedikodu yapmaz, boş konuşmazdı. Konuştuğu her kişi sözlerindeki güzellik ve tatlılığa hayran kalırdı.”

ALLAH'IN ELÇİSİ
HZ. MUHAMMED'İN^(sav) HAYATI

MEKKE DEVRİ

Zemzem

*Buyurdular ki:
“Allah^(cc), İsmail’in annesi Hâcer’e rahmet etsin.
Kendi haline bırakıp avuçlamasaydı, muhakkak ki
Zemzem akar, bir ırmak olurdu.”
(Buhari, Enbiyâ/37)*

Abdülmuttalib, Mekke’nin reisi idi. Çoğu zaman Kâbe’de serili minderinde oturur, burada dostlarıyla sohbet eder ve halkın isteklerini dinlerdi. Atası İbrahim Peygamberin yaptırdığı bu mübarek yapıya yakın olmaktan zevk alırdı. Mertti, cömertti ve misafir ağırlamayı severdi. Bu nedenle ona, “İkinci İbrahim” derlerdi. Sıcak bir yaz günüydü. Minderinde uyuya kalmıştı. “Kalk! Tayyibe’yi kaz!” diye bir ses duydu. Derin uykusundan heyecanla uyandı. Ter içindeydi. Bembeyaz elbisesi vücuduna yapışmıştı. Etrafına şaşkın şaşkın baktı. Kimseyi göremedi. O an bir rüya gördüğünü anladı. Ama rüyasına bir anlam veremedi: ‘Tayyibe’ neydi? Neresiydi ve nasıl kazılacaktı? Ayağa kalktı. Ağır adımlarla evine doğru yürüdü.

Eşi Fatıma Hatun, onu kapıda karşıladı.

İçeri girdi. Minderine oturdu. Sessiz ve sakindi. Gördüğü rüyadan etkilenmişti, düşünceli olduğu her halinden belliydi.

Fatıma Hatun, “Halinde bir gariplik var” diye söylendi içinden. Ardından:

– Sizi üzen bir şey mi oldu efendim, diye sordu.

Abdülmuttalib aniden irkildi. Sanki uykusundan yeni uyanıyordu. Bir an rüyasını anlatacak gibi oldu. Sonra, birden vazgeçti. Her zamanki tatlı gülüşü ile;

– Yok bir şey sevgili Fatıma'm, dedi. Sadece biraz yorgunum o kadar!

Bu rüyayı, aynı yerde üç gün üst üste gördü Abdülmuttalib. Anlamalı bir rüya olduğunun farkındaydı. Ancak onu yorumlamak için elinde en ufak bir ipucu yoktu. Dördüncü gün, uykusunda aynı sesi bir daha duydu. Bu sefer, “Kalk! Zemzem'i kaz!” diyordu sesin sahibi. Abdülmuttalib bu kez:

– Zemzem nedir, diye sordu.

– Zemzem bir sudur, dedi. Hiç kesilmeyen bir su. Hacıların su ihtiyacını onunla karşılırsın.

– Peki, nerededir o?

– Kâbe'de kurbanların kesildiği yerin hemen yanında. Görmen için de alaca kanatlı bir karga gelip orayı gagalayacaktır. Orada bir de karınca yuvası var!¹

Uyandığında heyecandan titriyordu. Heyecanlı olduğu kadar da sevinçliydi. “Zemzem” diyerek ona ipucu vermişti seslenen. Yerini de bildirmişti. Zemzem Kuyusu'ndan söz edildiğini duymuştu. Ama yeri konusunda ne onun, ne de bir başkasının bilgisi vardı.

Yıllar önce Mekke'ye Cürhümlüler adında bir kabile gelip yerleşmişti. Günün birinde düşman baskınına uğramış ve şehri terk etmek zorunda kalmışlardı. Giderken de Kâbe'ye ait kıymetli eşyaları bu kuyuya atmışlardı. Bilinmesin diye de üstünü iyice kapatmışlardı. O zamandan beri Zemzem Kuyusu'ndan söz edilirdi, ama yerini bilen yoktu.

Abdülmuttalib, Zemzem'i bulmakla görevlendirildiğini anlamıştı. Gösterilen yere doğru yürüdü. Tam o esnada alaca kanatlı bir karganın da aynı yere doğru süzüldüğünü gördü. Karga, konduğu yeri gagasıyla karıştırdı. Sonra da uçup gitti. Görevini yap-

mişti. Aynı yerde karınca yuvasını da görünce, aradığı yerin orası olduğundan tam emin oldu ve gizli bir hazine bulmuş gibi sevindi.

Aradan birkaç gün geçti.

Abdülmuttalib yanına oğlu Haris'i de alarak Kâbe'ye vardı, Yüce Allah'tan^(cc) yardım diledi ve ardından kazı işine başladı. Güneş, olanca sıcaklığıyla ortalığı adeta kavuruyordu. Mekkeliler, sıcakta pek dışarı çıkmaz, akşam serinliğini beklerlerdi. Ama baba-oğul, kavurucu sığağa aldirmeden kan ter içinde kazı işine devam ediyordu. Zemzem Kuyusu'nun örülmüş duvar taşları ile daire şeklindeki ağı görününce sevinç çığlıkları atmışlardı. Çığlık sesleri, şehrin sokaklarında yankılandı. Çok geçmeden yanında şehrin ileri gelenlerinden birkaçı bitiverdi. Sevinç çığlıklarını duymuşlardı anlaşılan.

– Ne yapıyorsun ey Abdülmuttalib, diye sordular.

– Zemzem Kuyusu'nu bulmaya çalışıyorum, dedi gülen yüzü ve sevinen yüreğiyle.

'Zemzem' adını duyunca hepsi birden dikkat kesildi. Büyüklerinden zaman zaman bu ismi onlar da duymuşlardı. İçinde kıymetli eşyaların saklı olduğundan da söz etmişlerdi.

– Ama, dediler, bildiğimiz kadarıyla bu atamız İsmail'in kuyusudur. Onda bizim de hakkımız var. Bizi de bu işe ortak etmelisin!

Doğruydu; hepsi de İsmail Peygamberin soyundan geliyordu. Zemzem suyu ise, ilk kez Yüce Allah^(cc) tarafından Hz. İsmail ile annesi Hâcer'e armağan edilmişti: İbrahim Peygamber, eşi Hâcer ile oğlu İsmail'i Kâbe'ye yakın bir ağacın altına bırakıp Şam'a dönmüştü. Bu, Allah'tan^(cc) aldığı emir gereği idi. Bırakıldıkları yer, ıssız ve susuz bir vadi idi. Yaşamaya uygun olmadığı için pek oturan da yoktu. Sadece civarında tek tük aileler vardı. Bir süre sonra, Hâcer'le oğlunun içme suları tükenmiş, küçük İsmail susuzluktan ağlamaya başlamıştı. Hâcer, su bulurum ümidiyle etrafa koşuşturup duruyordu. Bir o tepeye, bir bu tepeye gidip gelmekten bitkin düşmüştü. Tam o esnada garip bir ses duydu. Ümitlendi: "Ey sesin sahibi! Sesini duydum. Gücün varsa bize yardım et!" diye bağırdı Hâcer. Bağırmasıyla henüz iki yaşın-

daki oğlu İsmail'in ayaklarının dibinden suyun fışkırması bir oldu. Yüce Allah^(cc), darda kalan bu kullarına yardım için bir meleğini göndermişti. Melek, görevini yerine getirip onlar için suyu ortaya çıkarmıştı.²

Su, kaynaya kaynaya akmaya başlamıştı artık. Hâcer, şaşkınlığından hem suyu avuçluyor, hem de Mısır diliyle; “Zem! Zem! Dur, dur!” diyordu akıp biteceğinden korkarak. Bundan dolayı, mübarek suya “Zemzem” denildi.

Mekke'nin ileri gelenleri, “Bu atamız İsmail'in kuyusudur, onda bizim de hakkımız var,” demekle bunu hatırlatmak istemişlerdi Abdülmattalib'e. Ama o, kazı işinde kimsenin yardımını istemiyordu.

Hayır, dedi, onlara. Buna karışmaya hakkınız yok. İçinizden sadece bana gösterildi, onu ortaya çıkarmak da sadece bana ait olmalı.

Adamlar, aralarında homurdanmaya başladılar. Belli ki, Abdülmuttalib'in bu sözlerinden hoşlanmamışlardı. Ancak şahsına büyük saygı duyuyorlardı: Temiz yürekli idi, nazikti, gereksiz yere kimseyi üzmez, asla haksızlık etmezdi. O güne kadar en küçük bir kötülüğünü de görmemişlerdi. Haksız davranmayacağı da biliyorlardı. Buna rağmen, hoşnutsuzluklarını dile getirmekten geri durmadılar:

– Ey Abdülmuttalib! Sana saygımız sonsuz. Bunu biliyorsun. Ancak, yaptığın önemli bir iştir. Bu kuyunun içinde Kâbe'ye âit kıymetli eşyaların olduğunu da biliyoruz. İsteğimizi kabul etmelisin!

İçlerinden Adıyy, ona doğru birkaç adım attıktan sonra tehdit kokan bir ses tonuyla:

– Hem, sen kime güveniyorsun ki? Şu yanında duran biricik oğlun Haris'e mi? Bir tek oğlunla bize karşı gelmeyi düşünüyorsan yanılıyorsun. İsteğimizi kabul etmek zorundasın!

Abdülmuttalib, elindeki kazmayı yere attı. Haris'ten başka erkek çocuğunun olmadığı doğrudu. Ama bunu bahane ede-

rek, hatta bundan cesaret alarak onu küçümsemeye hakları yoktu. Sinirlendiğini tavırlarıyla belli etti. Ortam birden gerginleşmişti. Üzgün ve düşünceli bir halde, ellerini arkasında birleştirerek tek söz etmeden bir sağa bir sola yürüdü. Sonra, birden durdu. Kaşlarını çattı ve adamların gözlerinin içine bakarak öfkeyle haykırdı:

– Demek, siz beni kimsesizlikle ayıplıyor, küçük görüyorsunuz, öyle mi?

Ortalığı sessizlik sardı birden. Kimseden çıt çıkmadı. Bu tür olaylar, bazen aileler arasında çarpışmalara bile neden olabiliyordu. Adamlar, onun kızıp sinirlendiğini anlayınca isteklerinde direktmekten vazgeçtiler.

Amacımız seni üzmemek değildi ey Abdülmuttalib, dediler. Sadece bizim de bu kuyuda hakkımızın olduğunu düşünerek sana bir hatırlatmada bulunmak istedik, o kadar!

Bir çeşit özür dilemeydi bu. Ama “Senin, oğlun Haris’ten başka kimin var ki!” sözü adeta içini yakmıştı Abdülmuttalib’in. Sözlerine karşılılık vermeden, hızla Kâbe kapısına vardı ve ellerini açarak:

– Allah’ım! Eğer bana on erkek çocuğu verirsen, onlardan birini Senin için kurban edeceğim, diye yalvarıp yemin etti.

Biraz olsun öfkesi dinmiş, yüzündeki gergin çizgiler de kaybolmuştu. Akıllı, zeki ve sabırlı idi. “Kazı işini sürdürürsem kötü şeyler olabilir,” diye düşündü. Ardından adamların yanına döndü.

– İsterseniz dedi, bu işi bir hakeme götürelim.

Sessizlik bir anda yerini fısıldaşmalara bıraktı. Adamlar, aralarında konuştuğuktan sonra:

– Olur, bu bizce de uygun, dediler.

Aradan birkaç gün geçti.

Geleneklerine göre, hakem Mekke’nin dışından biri olmalıydı. Şam’da bu tarz anlaşmazlıkları pratik önerilerle çözen biri vardı. Ona gitmeye karar verdiler ve yola çıktılar.

Şam, Mekke'ye epey uzaktı. Her taraf çöldü. Kum denizini aşa aşa yollarına devam ediyorlardı. Gökten güneşin kavurucu sıcaklığı iniyor, yerden kumun yakıcı alevleri yükseliyordu. Epey yol aldıktan sonra Abdülmuttalib ve yakınlarının kırbalarındaki su tükendi. Kavurucu sığa su mu dayanırdı? Onlar için bu, en azılı düşmandan daha tehlikeli idi. Alev alev kaynayan çöl ve susuzluk... Dayanmak güçtü. Diğerlerine rica etti.

– Suyumuz bitti. Varsa biraz su verin bize.

Çölde sudan daha kıymetli ne olabilirdi ki!...

– Veremeyiz. Bizim suyumuz da tükenmek üzere. Ancak bize yeter, dediler umursamadan.

Abdülmuttalib, çaresizdi. Çölde su aramak, serabın peşinde koşmaktan farksızdı. Yine de devesine atlayıp su aramaya koyuldu. Bir vadiden geçerken devesinin ayağı kuru otlar arasında irice bir taşla takıldı. Deve tökezledi. Taş yerinden yuvarlandı. Dönüp arkasına baktı. Gözlerine inanmadı; taşın çukurunda pırl pırl bir avuç su gördü. Geri döndü, devesinden indi ve kılıcıyla çukuru genişletti. Su birden çoğaldı. Kana kana içti önce, sonra kırbasını doldurdu. Ardından kalabalığa seslendi:

– Su buldum! Su! Gelin, hepiniz gelin! Kana kana için, kırbalarınızı doldurun ve hayvanlarınıza da içirin. Bu su, Allah'ın bize bir armağanıdır.

Suyun başında toplandılar, kana kana içtiler, kırbalarını doldurdular ve develerine de içirdiler.

Abdülmuttalib'in bu iyiliksever davranışı diğer adamları etkilemişti belli ki. Mahcup oldukları yüzlerinden okunuyordu.

– Mahcup olmanıza gerek yok, dedi onlara sevecen bir sesle. Bu su, Allah'ın bize bir hediyesidir. Ardından da:

– Suyu, düşmanınızdan bile esirgemeyin. Çünkü susuzluk, başka şeye benzemez, diye ekledi.

Zemzem Kuyusu'nu kazan ellerin çölün ortasında kendilerine sunduğu bu sudan içince, adamların iç dünyası değişmişti sanki. Yüzüne bakamadan mahcup bir tavırla:

– Abdülmuttalib, dediler. Artık sana diyecek sözümüz yok. Anladık ki, Zemzem'i bulup ortaya çıkarmak senin hakkın; buna layık olan da sensin. İddiamızdan vazgeçiyoruz ve artık hakeme gitmeye de gerek görmüyoruz.

– Buna sevindim, dedi Abdülmuttalib gülümseyerek.

Bunun üzerine Şam'a gitmeden geri döndüler.

Abdülmuttalib, Mekke'ye döner dönmez oğlunun da yardımıyla kazı işine devam etti ve bugünkü Zemzem Kuyusu'nu ortaya çıkardı.³

Zemzem suyu, Müslüman gönüllerin karşısında heyecanla attığı siyah örtüye bürünmüş Kâbe'nin hemen yanında, işte o günden beri akıp durmakta. Kâbe'ye varan herkes ondan kana kana içmekte, tadında ve kokusunda İsmail Peygamberin teslimiyetini aramakta.

Abdullah'a Bedel Yüz Deve!

Yüce Allah^(cc), duasını kabul etmişti; Abdülmuttalib artık on çocuk babasıydı. Çocuklarının hepsi de yakışıklı ve sevimliydi. Yıllar önce ettiği yemini hatırladı. Onlara da anlattı:

– Evlatlarım! Yıllar önceydi. Zemzem Kuyusu'nu ortaya çıkarmaya çalışıyordum. Bir kısım Mekkeli bana karşı geldi. Beni kimsesizlikle küçümsediler. O zaman sadece kardeşiniz Haris vardı yanımda. Öylesine gücüme gitmişti ki, ağlamamak için kendimi zor tutmuştum. Allah'a^(cc) yalvardım, on erkek çocuğum olursa birini kurban edeceğime söz verdim. Allah^(cc) isteğimi kabul etti. Haris'ten sonra sizleri bana verdi. Ben de sözümü yerine getirmeliyim. Sözümde durmamak bana yakışmaz.

Daha fazla konuşmadı. Boğazında hıçkırıklar düğümlendi birden. Bir süre öylece sustu. Ardından çocuklarına tek tek baktı. Sevimli yüzleri pırl pırlıdı. Hiçbirinde hoşnutsuzluk belirtisi görmedi. Konuşmasını zar zor tamamladı:

– Birinizi kurban edeceğim!

Bu sözü söylemesiyle oturduğu minderden kalkması bir oldu. Gözlerinden boşalan yaşları görmesinler diye yüzünü çevirdi. Bir müddet öylece durdu. Oda ölüm sessizliğine bürünmüştü. Sessizliği büyük oğlu Haris bozdu.

– Üzülme babacığım, dedi. Şimdiye kadar verdiğin tüm kararlara uyduk, buna da uyarız. Bizden farklı bir tepki mi bekliyordun yoksa?

– Hayır, dedi, yaşlı baba gözyaşlarını içine akıtarak. Bu karara itiraz etmeyeceğinizi biliyordum. Bana hiçbir zaman saygısızlığınız da olmadı. Ancak, ben bir babayım ve hepinizi de canımdan çok seviyorum. Şefkat duygum ve acıma hissim bir an kabardı da ondan.

Diğer oğulları da Haris'in sözlerini onayladılar:

– Biz, senin vereceğin karara razıyız sevgili babamız!

Hepsinde ataları İsmail Peygamberin tavrı vardı sanki. Hani Allah^(cc), bağlılık derecesini ölçmek için Hz. İbrahim'den rüyasında oğlu İsmail'i kurban etmesini istemişti ya... O zaman babası; “Sevgili İsmail'im! Rüyamda kurban edilmen bana emredildi.” demişti. İsmail hiç beklemeden; “Babacığım! Sana ne emredilseyse onu çekinmeden yap!” diye cevap vermişti. Her şeyiyle babasına teslim olduğunu göstermişti böylece. Yüce Allah^(cc) da, hem babası İbrahim Peygamberin emrine uyduğu için, hem de onun bu samimiyetine ödül olarak İsmail Peygamberin yerine kurban edilmek üzere bir koç göndermişti. İşte, Abdülmuttalib'in çocuklarında da sanki Hz. İsmail'in bu teslimiyeti vardı.

Ortalık, hüzün dolu bir sessizliğe teslim olmuştu bir süre. Bu sessizliği Haris, kardeşlerine tek tek baktıktan sonra yeniden bozdu.

– Peki, babacığım, dedi. Hangimizi kurban edeceğini nasıl belirleyeceksin?

Yaşlı baba, derin bir iç çekti önce. Sonra da:

– Her biriniz birer ok alın, üzerine isminizi yazıp bana verin, dedi titrek sesiyle.

Öyle yaptılar.

Abdülmuttalib, okları alıp Kâbe'ye gitti. Yöntem belliydi: Geleneklerine göre on ok arasından biri çekilecek, çekilen okta ismi yazılı olan oğlu kurban edilecekti. Elindeki okları, bu işle görevli adama uzattı. Oklardan hangisi çıkarsa çıksın yüreğinden bir parça kopacaktı. Etrafım kalabalık sarmıştı. Herkes, adeta nefesini tutmuş sonucu bekliyordu. Görevli, oklardan birini çekti ve üzerinde yazılı ismi titrek sesiyle okudu:

“Ab...dul...lah.”

Abdülmuttalib, duyduğuna inanmak istemedi önce. Oğlu Abdullah'ı bir başka severdi. Doğarken alnında bir nur parlamıştı onun. Bu nur, yüzüne harika bir güzellik ve tatlı bir sevimlilik vermişti. Oku görevlinin elinden öfkeyle çekip aldı. Dikkatle baktı. Doğruydü. Okun üzerinde “Abdullah” yazılıydı. Göz pınarları bir anda yaşla doldu. Boğazına hıçkırıklar düğümlendi. Şefkat ve acıma duygusu yeniden kabardı, bir an “olamaz” diye haykırmak istedi. Sonra, Yüce Allah'a^(cc) verdiği sözü hatırladı. Çelikleşen iradesiyle duygularını bastırdı. Kimseye hissettirmek istemiyordu ama iç dünyasının yıkıldığı her halinden belliydi. Ağır adımlarla, ümitsiz ve düşünceli bir halde evinin yolunu tuttu.

Evde herkes onu bekliyordu. Kapıdan içeriye adımını atar atmaz gözleri Abdullah'ın pırıl pırıl parlayan yüzüne dikildi kaldı. Şefkati tekrar çoştı, yüreği acıyla doldu. Daha fazla Abdullah'ın tatlı yüzüne bakmaya dayanamadı ve gözlerini başka yöne çevirdi.

Ev bir anda ölüm sessizliğine bürünmüştü. Hepsi dikkat kesilmiş, ona bakıyordu. Meraklarının daha fazla sürmesini istemedi. Çocukları arasında kutup yıldızı gibi parlayan Abdullah'a şefkatle baktı.

– Oğlum Abdullah...

Durdu. Hıçkırık ve gözyaşları konuşmasına izin vermedi.

Annesi Fatıma Hatun, Abdullah'ına sınıksık sarıldı, öptü, kokladı. Ardından feryada başladı: “Güzel oğlum! Tatlı yavrum, demek Yüce Allah^(cc) bu şerefi sana uygun gördü. Yıllar önce

atamız İsmail'e uygun gördüğü gibi... Umarım Allah^(cc), onun için bir çare bulduğu gibi, senin için de bir çıkış yolu yaratır.”

Abdülmuttalib Ailesi'nin yüreğini dağlayan bu haber Mekke'nin dar sokaklarında da yankılandı. “Abdullah mı? O yakışıklı, nur yüzlü delikanlı mı kurban edilecek?” konuşmaları şehrin bütün evlerini sardı.

Ama Abdülmuttalib, sözünün eriydi. Herhangi birine değil, Yüce Allah'a^(cc) söz vermişti. Yüreği yansa da sözünden caymazdı. Öylesine kararlıydı. Kısık bir sesle:

– Oğlum Abdullah, dedi tekrar. Annen ve kardeşlerinle veda-
laş da gidelim.

Annesinin henüz dinmeyen feryadı daha da arttı. “Vedalaşmak!... Yüreğimin parçasına güle güle demek... Onu ölüme uğurlamak... Allah'ım! Bu ne ağır bir imtihan!” diye haykırdı yeniden. Sonra da Abdullah'a sınımsız sarıldı ve onu öpüp, kokladı. Ardından hem kendisini, hem de oğlunu teselli edercesine:

– Canım yavrum, dedi. Seni bize Allah^(cc) verdi. Biz, senin dünyaya gelmede sadece görünür bir sebepiz. Her şeyin yegâne sahibi O'dur. O'nun yazdığı yazgıyı bozmaya kimsenin gücü yetmez. Bozduğunu da O'ndan başka kimse düzeltemez. Seni, sadece O'na emanet ediyorum. Senin için başka kimseye yalvaramam. Dilerse seni yine ancak O kurtarır; atamız İsmail'i kurtardığı gibi.

Bu sözler, acılarına bir merhem gibi gelmişti. Herkeste bir rahatlama belirdi birden. Abdülmuttalib oturduğu yerden kalktı ve Abdullah'ın elinden tutarak:

– Gidelim oğlum, dedi.

Abdullah kurban edilmeye değil, sanki bir düğüne götürülüyormuş gibi güleçti.

– Gidelim, babacığım!

Dış kapıya varmışlardı ki Abdullah, birden geri döndü ve annesinin eline sarılıp saygıyla öptü yeniden. Ardından:

– Üzülme anneciğim, dedi. Kader bu!

Kâbe'ye varmışlardı. Abdullah'ın kurban edilmesi için her şey hazırды. Tam o esnada birtakım gürültüler duyuldu. Mekke'nin hatırı sayılır adamları onlara doğru geliyordu. Aralarında Abdullah'ın dayıları da vardı. Dayılarından biri öne atılıp önce yeğenini kucaklayıp öptü. Sonra:

– Ey Abdülmuttalib, dedi. Bunu yapmana izin veremeyiz. Başka bir yol bulmalıyız. Malımızı, servetimizi bu uğurda harcamaya hazırız. Yeter ki, sen yeğenimizi kurban etmekten vazgeç.

Diğer çocukları da bundan cesaret alıp:

– Sevgili babamız! Ne olur Abdullah'ı bizden ayırma! Başka bir çare bulmaya çalış, diye yalvardılar.

Abdülmuttalib'in de, şefkat ve merhameti adeta dillenmiş aynı şeyleri haykırıyordu. Ama o anda aklına başka bir çare gelmiyordu. Bitkin sesiyle:

– Ben, şu anda başka bir çare düşünemiyorum. Bileniniz varsa söylesin. Hepinizinkinden çok yanan benim yüreğimdir elbette, dedi.

Şehrin ileri gelenleri akıllarına gelen çareyi önerdiler:

– Şam'da bilgin bir kadın var. Başını sıkışan birçok kimseye çare bulduğunu biliyoruz. Umarız, senin için de bir çare bulur!

Abdülmuttalib, bu öneriyi uygun buldu.

Birkaç gün sonra Abdullah'la birlikte yola çıktı. O an Hayber denilen yerde bulunan kadınla gidip görüştü ve sıkıntısını anlattı. Bilge kadın:

– Sizde bir insanın kan bedeli nedir, diye sordu.

Abdülmuttalib:

– On devedir, dedi.

Kadın çareyi önerdi:

– Git ve on deve hazırla. Oğlunla on deve arasında kura çek. Kura develere çıkarsa onları kurban et. Bedelini ödediğin için de oğlunu kurban etmen gerekmez böylece. Eğer, kura oğluna çıkarsa develerin sayısını her seferinde onar onar arttır. Kura

develere çıkana kadar da çekime devam et. Böylece, hem oğlunu kurtarmış, hem de sözünü yerine getirmiş olursun.

Abdülmuttalib bu öneriye sevindi ve hemen Mekke'ye geri döndü. Mekke'ye dönüşünün ertesi günü idi. Abdullah'ı yanına alarak Kâbe'ye vardı. Etrafında şehir halkı toplanmıştı yine. Okları görevliye verip:

– Çek, dedi.

Görevlinin çektiği okta Abdullah'ın ismi vardı.

Develer onar onar arttırıldı. Dokuz kez biricik oğlunun adının yazılı olduğu ok çıktı. Herkes telaşlı ve heyecanlıydı. Yaşlı baba ise, yere yığılacak gibiydi, ayakta duracak gücünü kaybetmişti sanki. Sıra onuncu çekime gelmişti. Bir tarafta yüz deve, diğer tarafta Abdullah...

Memur bir kez daha oklardan birini çekti. Ardından sevinçle haykırdı:

– Develer!

Abdülmuttalib rahat bir nefes aldı. Kardeşleri ise:

– Abdullah kurtuldu, diyerek sevinç çılgınlıkları attılar.⁴

Abdullah kurtulmuştu. Tıpkı atası Hz. İsmail gibi.

***

Kurban edilmekten kurtulan Abdullah büyümüş, evlenme çağına gelmişti artık. Yüzünde eşsiz bir güzellik vardı. Son derece temiz ahlaklı idi. Dürüsttü, yalan nedir bilmezdi. Birçok Mekkeli kız, onunla evlenmek için adeta can atıyordu. Bir gün, babasıyla Kâbe'yi ziyaretten evlerine dönüyorlardı. Saygısından birkaç adım geriden yürüyordu. Avludan henüz çıkmışlardı ki, karşısına bir kadın dikildi. Gözlerini, ay gibi parlayan yüzüne dikti. Esrarlı bakışlarını garip bir ısrarla sürdürdü. Gördüğü iki güzel göz, harika bir yüz değil; olağanüstü bir nur, bir ışıktı. Duygularına hakimiyetini kaybetmişti o an. Tutamadı kendini ve:

– Nereye gidiyorsun, delikanlı, diye sordu.

Abdullah:

– Babamla evimize gidiyoruz, dedi utancından başını öne eğerek.

Kadın şaşırtıcı bir istekle yalvardı:

– Dur, gitme! Ne olursun beni dinle!

Abdullah utancından kadına bakamadı. Sadece:

– Seni tanımıyorum. Kimsin sen, diyebildi.

– Esadoğulları kabilesindenim, dedi kadın.

– Babam gidiyor, yetişmem lazım. Ne istiyorsun benden, söyle gideyim?

Kadın yine yalvarırcasına:

– Benimle evlenmeni istiyorum, dedi. Eğer bu teklifimi kabul edersen sana yüz deve bağışlarım!

Abdullah, bu teklif karşısında şaşkına dönmüştü. Güzel yüzü iffet ve utancın kızılığına büründü. Yalnızca:

– Gitmeliyim, diyebildi ve koşarak babasına yetiştii.

Kadın, seçkin bir ailedendi. Belki de asaletini daha fazla incitmek istemediğinden başka bir şey söylemedi. Yalnızca, Abdullah'ın arkasından kayboluncaya kadar hasretle bakmakla yetindi.⁵

Olayın üzerinden henüz birkaç ay geçmişti.

Abdullah evlenmişti. Eşi Âmine, hâyasızlık ve ahlâksızlığın kol gezdiği yörede iffet ve namusun sembolü bir kadındı. Mutlu bir hayat sürüyorlardı. Birkaç ay önce yolunu çeviren kadınla bir kez daha karşılaştı Abdullah. Tek başınaydı bu kez. Kadın, yüzüne sadece ufak ve isteksiz bir bakış attı. Sonra hafiften gülümseyerek yoluna devam etti.

Abdullah, bu defa da kadının kayıtsız tavrına şaştı. “Daha birkaç ay önce kendinden geçercesine; ‘Benimle evlenir misin?’ diyen bu kadın değil miydi?” diye sordu kendi kendine. Şaşkınlığına merakı da eklendi. “Nedenini öğrenemezsem ömür boyu derin bir sızı olarak kalır bu sır içimde!” diye mırıldandı. Sonra kadına yetişip:

– Bu kez de şaşırttın beni! Ne oldu da sevgin, hasretin bu kadar çabuk söndü? Yoksa, beni tanıyamadın mı, diye sordu.

Kadının sesinde o eski istek ve arzudan eser yoktu. Abdullah'a ümitsiz gözlerle baktı.

– Hayır! Tanıdım, dedi. Ama şaşkına döndüm doğrusu bu kez seni görünce. İlk karşılaştığımızda yüzünde gördüğüm Nur yok şimdi; kaybolmuş. Yazık! Hele önce sen hayretimi gider. Ne oldu sana böyle?

Abdullah yarı mahcup:

– Evlendim, dedi.

Hem asil, hem bilgiliydi kadın. Okuyup araştırmaktan gözlerini kaybeden bilgin akrabasından duyduğu sözü hatırladı o an: “Son Peygamberin babası, onu doğuracak kadınla evlendiğinde, o eşsiz Nur babasından annesine geçer.” Ardından derin bir iç çekip; “Şükürler olsun ki yanılmamışım...” dedi.

Sonra da Abdullah'ın gözlerinin içine bakışlarını dikti:

– Delikanlı, dedi. Senin o güzel yüzünde parlayan Nur'u bedenimin derinliklerinde ben taşıyayım istemişim. Arzum buydu. Ama, şu anda o Nur'u göremiyorum. Belli ki o Nur, şimdi insanların en Yücesini ve en Şereflişini doğuracak kadındadır. Ne mutlu ona!

Birden sustu. Esmer yanaklarından süzülen iki ak damla göz yaşını eliyle sildi. Ardından, Abdullah'a bir kez daha baktı ve son sözünü söyledi:

– Delikanlı, aşkım alnında parlayan o Nur'a idi... Sana değil!

Hız. Abdullah o an anladı ki, aziz eşi Hz. Âmine hamiledir ve ona bir erkek çocuğu doğuracaktır: Büyük işler başaracak bir çocuk. “Yine de Allah bilir!” diyerek yoluna devam etti.

Kadın doğru söylemişti.

O Nur'u artık Hz. Âmine taşıyordu. Rüyasında da ona söylenmişti bu: “Ey Âmine! Sen, en hayırlı İnsan'a ve bu ümmetin Efendisine hamilesin. Onu doğurunca da adını Muhammed koy!”⁶

***

Çok geçmeden Hz. Abdullah bir ticaret kervanıyla Suriye'ye gitti. Aylar sonra kervan Mekke'ye; “Hz. Abdullah yolda hastalandı. Hastalığı ağırlaşınca da Medine'de dayılarının yanına bıraktık.” haberiyle geldi.

Abdülmuttalib, oğlu Haris'i derhal Medine'ye doğru yola çıkardı. Devesiyle yola çıktı çıkmasına ama, yol hiç bitmeyecek, yolculuk da sonsuza dek sürecek gibi geliyordu Haris'e. Devesinin kanatlanıp bir an evvel onu canı gibi sevdiği kardeşine kavuşturmasını istiyordu belli ki. Ama çölde yol almak o kadar kolay değildi. Kafası karmakarışık. "Ya kardeşime bir şey olmuşsa? Ya onu sağ göremezsem?" diyordu içinden. Devesinin attığı her adımla birlikte korku ve endişesi de artıyordu. Birden şehir görününce yolun bittiğini fark etti. Derin bir nefes aldı önce. "Şükürler olsun sana Allah'ım!" dedi. "Sonunda kavuştum. Ne bitmez bir yolmuş!"

Sonra doğruca dayılarının evine gitti. Dayısı Nabiğa onu kapıda karşıladı. Nefes almadan ve devesinden inmeden merak ve hasretle:

– Hz. Abdullah nerede, diye sordu.

Dayısı, yüzüne üzgün üzgün baktı; gözlerine yaş doldu ve dudakları titredi.

– Hz. Abdullah!... diyebilirdi sadece, boğazına düğümlenen hıçkırıklar arasında.

Haris'in korktuğu başına gelmişti. Devesinden indi. Birlikte avluya girince üstü henüz toprakla örtülmüş taze bir mezar gördü. Dayısına baktı, ağlıyordu. Onun da boğazında düğümlenen hıçkırıklar salıverdi kendini. Taze mezar Mekke'nin en güzel genci, en mert delikanlısı, canı gibi sevdiği henüz yirmi beşinde olan kardeşi Hz. Abdullah'ın yattığı yerd. Mezarının başına oturdu. Gözyaşları, Mekke'de açan ve oracıkta solup toprağa düşen Gül'ü suluyordu sanki, bir daha açsın diye. Ama ne fayda! Giden bir daha geri gelmiyordu.

Hz. Abdullah, bedeninde taşıdığı kutsal emaneti, aziz eşi Hz. Âmine'ye bırakmış ve Kâinatın Efendisi olan Oğlu'nun gelişiyile bereketlenip şenlenecek olan Medine topraklarında ruhunu Yüce Yaratıcısına teslim etmişti.

Haris, bu acı haberle Mekke'ye döndü. Haber, Abdülmuttalib Ailesini üzüntüye boğdu. Annesi Fatıma Hatun, hüngür hün-

gür ağlarken mırıldanıyordu: “Canım Abdullah’ım! Kurban edilmekten kurtuldun, ama ecelden kaçamadın!” Ve ekliyordu: “Ölümden kim kurtulabilir ki? Kabir kapısını kim kapatabilir ki? Ölüm eninde sonunda herkesi kucaklar. Ama ölümü kimse öldüremez!...”

Ya henüz beş altı aylık evli olan Hz. Âmine?

O da mum gibi erimeye başladı, günlerce gözyaşı döktü. Ağlarken birkaç ay sonra dünyaya getireceği Nur Yavrusu’nun ileride Peygamber olacağından haberi var mıydı? Onun, insanlığın gözyaşını dindireceğini biliyor muydu?

Bizce meçhul! Bildiğimiz, Nur Yavrusu yetim doğacaktı. Ama Peygamberliği ile insanlığı yetimlikten kurtaracaktı.